

บทที่ 3

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดูแลรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด โดยหาคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดูแลรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด ตามหมวดของตัวแปรอิสระแต่ละตัว จำนวน 13 ตัวแปร ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และส่วนที่ 2 จะแสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยอื่น ๆ เกี่ยวกับชีวิตสมรส กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดูแลรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอดโดยวิธีการวิเคราะห์จำแนกหมู่ (Multiple Classification Analysis หรือ MCA) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยอื่น ๆ เกี่ยวกับชีวิตสมรส กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดูแลรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยอื่น ๆ เกี่ยวกับชีวิตสมรส กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดูแลรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) ผลการของวิเคราะห์ได้แสดงไว้ใน ตารางที่ 4 - 7 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 คะแนนเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด จำแนกตามปัจจัยทางประชากร

ปัจจัยทางประชากร	\bar{X}	S.D	จำนวน
อายุสามี			
- ต่ำกว่า 25 ปี	42.93	9.1	101
- 25 - 29 ปี	43.34	9.35	149
- 30 - 34 ปี	43.9	10.05	145
- 35 ปีขึ้นไป	44.64	10.93	107
F = .62			
อายุภรรยา			
- ต่ำกว่า 25 ปี	43.33	9.31	199
- 25 - 29 ปี	43.38	9.1	162
- 30 - 34 ปี	44.58	10.45	103
- 35 ปีขึ้นไป	44.58	13.57	38
F = .52			
ลำดับที่ของการตั้งครรภ์			
- ครรภ์แรก	44.95	9.23	244
- ครรภ์ที่สอง	42.99	10.07	163
- ครรภ์ที่สามขึ้นไป	41.69	10.62	95
F = 4.44 **			
ระยะเวลาสมรสก่อนมีบุตรคนแรก			
- 1 ปีและต่ำกว่า	44.02	9.92	195
- มากกว่า 1 - 2 ปี	43.50	9.69	135
- มากกว่า 2 - 3 ปี	42.92	10.75	87
- มากกว่า 3 ปีขึ้นไป	44.08	9.05	85
F = .31			

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ปัจจัยทางประชากร	\bar{X}	S.D	จำนวน
แบบของครัวเรือน			
-ครัวเรือนเดี่ยว	43.67	9.95	243
-ครัวเรือนขยาย	43.73	9.78	259
F = .00			

** หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $\leq .01$

ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลรยาระหว่างตั้งครรภ์ และ
คลอด จำแนกตามปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	\bar{X}	S.D	จำนวน
อาชีพสามี			
- งานบริหาร วิชาชีพ วิชาการ	46.44	10.24	80
- พนักงาน เสมียน	44.48	9.59	223
- ค้าขาย	43.27	9.57	52
- เกษตรกร ช่างทำงานในโรงงาน กรรมกร ผู้ขั้ยานพาหนะ	41.4	9.52	144
F = 5.37 ***			
อาชีพภรรยา			
- ไม่ได้ทำงาน	43.43	9.43	200
- งานบริหาร วิชาชีพ วิชาการ	49.17	10.48	36
- พนักงาน เสมียน	43.85	9.71	157
- ค้าขาย	44.33	9.0	49
- เกษตรกร ช่างทำงานในโรงงาน กรรมกร ผู้ขั้ยานพาหนะ	40.43	10.68	60
F = 4.65 ***			
รายได้สามี			
- ต่ำกว่า 5,000 บาท	40.27	10.14	88
- 5,000 - 9,999 บาท	43.44	9.10	224
- 10,000 - 14,999 บาท	45.13	10.27	88
- 15,000 บาทขึ้นไป	47.19	9.28	81
F = 8.07 ***			

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	\bar{x}	S.D	จำนวน
รายได้ภรรยา			
- ไม่มีรายได้	43.37	9.42	199
- ต่ำกว่า 5,000 บาท	40.64	9.62	116
- 5,000 - 9,999 บาท	45.10	9.36	138
- 10,000 บาทขึ้นไป	48.33	11.13	49
F = 8.73 ***			

*** หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\leq .001$

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด จำแนกตามปัจจัยทางสังคม

ปัจจัยทางสังคม	\bar{X}	S.D	จำนวน
ระดับการศึกษาสามี			
- ไม่ได้เรียน - ประถมศึกษา	40.6	9.07	151
- มัธยมศึกษา	43.53	9.46	174
- อุดมศึกษา	47.24	9.59	160
F = 19.64 ***			
ระดับการศึกษารรยา			
- ไม่ได้เรียน - ประถมศึกษา	41.86	9.53	234
- มัธยมศึกษา	43.58	9.61	127
- อุดมศึกษา	46.85	9.87	141
F = 11.78 ***			

*** หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\leq .001$

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของสามี ในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด
จำแนกตามปัจจัยอื่นๆ เกี่ยวกับชีวิตสมรส

ปัจจัยอื่น ๆ เกี่ยวกับชีวิตสมรส	\bar{X}	S.D	จำนวน
ความพร้อมในการมีบุตร (ของคู่สมรส)			
- น้อย	38.75	10.61	128
- ปานกลาง	41.67	9.12	121
- มาก	45.65	8.04	127
- มากที่สุด	48.71	8.44	126
F = 29.24 ***			
การแสดงความคาดหวังของภรรยาต่อบทบาท ของสามีในระหว่างตั้งครรภ์			
- น้อย	39.20	10.28	124
- ปานกลาง	43.26	8.91	140
- มาก	45.13	9.23	127
- มากที่สุด	47.64	9.20	111
F = 17.02 ***			

*** หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\leq .001$

1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางประชากร กับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด (แสดงไว้ใน ตารางที่ 4)

1.1.1. อายุสามี

ความสัมพันธ์ระหว่างอายุสามี กับค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อย่างไรก็ตาม ค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอดของสามีที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไป มีแนวโน้มสูงกว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอดของกลุ่มสามีที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี และอายุ 25 - 29 ปี ซึ่งก็มีลักษณะความสัมพันธ์ทางบวก เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือสามีที่มีอายุมากมีแนวโน้มจะมีส่วนร่วมในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอดมากกว่าสามีที่มีอายุน้อย เนื่องจากอายุแสดงถึงความพร้อมด้านวุฒิภาวะอย่างหนึ่ง อายุมากขึ้น ประสบการณ์ในชีวิตเพิ่มขึ้น ย่อมเข้าใจและสามารถรับรู้ต่อการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการในครอบครัวได้ดีกว่า จึงสามารถแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมกว่าสามีที่มีอายุน้อยกว่า และอาจเนื่องจาก สามีที่มีอายุมาก ย่อมมีประสบการณ์ในเรื่องนี้มาก่อน เช่น จากการรับรู้ข้อมูลจากข่าวสาร หนังสือ หรือจากญาติ กลุ่มเพื่อนของตนเอง จึงสามารถนำประสบการณ์ต่าง ๆ เหล่านั้น นำมาแสดงออกได้ดีกว่า สามีที่มีอายุน้อย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า อายุไม่ใช่ปัจจัยเด่นชัด แต่ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกมากที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด

1.1.2. อายุภรรยา

ในส่วน of ความสัมพันธ์ระหว่างอายุภรรยา กับค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีลักษณะเช่นเดียวกับอายุสามี คือ ค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด ของภรรยาที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไป มีแนวโน้มสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอดของภรรยาที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ซึ่งความสัมพันธ์มีทิศทางตรงกันข้ามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ภรรยาที่มีอายุน้อยสามีย่อมมีส่วนร่วมในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอดมากกว่าภรรยาที่มีอายุมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันสตรีมีการศึกษาสูงขึ้น มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานและเป็นที่ยอมรับในสังคม มีผลทำให้รูปแบบและพฤติกรรมการสมรสของประชากรไทยเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะในกลุ่มสตรีที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ โดยมีอายุก่อนสมรสเพิ่มขึ้น (ภัตสร ลิมานนท์, 2530 : 12 - 13) ขณะเดียวกันก็มีการ

ใช้บริการการวางแผนทางครอบครัวด้วยวิธีต่าง ๆ ในช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อรอนกระทั่งภาวะครอบครัวมั่นคงจึงจะมีบุตร ทำให้การตั้งครรภ์ของสตรีอายุมากกว่า 30 ปี มีอัตราสูงขึ้น ซึ่งอาจจะทำให้เกิดปัญหาการมีบุตรยาก หรือมีภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์ได้ง่าย อัตราการตายของมารดาจะสูงขึ้นตามอายุและความพิการของทารกมีอัตราสูงมากในหญิงอายุมาก ซึ่งสามีได้ตระหนักในเรื่องนี้จึงได้ให้การดูแลภรรยาที่มีอายุมากดีกว่า ภรรยาที่มีอายุน้อย นอกจากนี้โดยทั่วไปแล้วในสังคมส่วนใหญ่ในการเลือกคู่ครองมักจะเลือกคู่ที่อยู่ในวัยใกล้เคียงกัน คืออายุไม่ต่างกันมากเกินไป อายุของสามีภรรยาของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาจึงอยู่ในกลุ่มเดียวกัน และผลการศึกษาดัชนีแปรอายุภรรยา มีลักษณะเดียวกันกับตัวแปรอายุสามี อายุภรรยาจึงยังไม่ใช่ตัวแปรที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด แต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายอย่าง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ความแตกต่างระหว่างกลุ่มอายุไม่มีความแตกต่างอย่างชัดเจนในการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.1.3. ลำดับของการตั้งครรภ์

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างลำดับที่ของการตั้งครรภ์ กับค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด พบว่า ในกลุ่มของภรรยาที่ตั้งครรภ์แรก มีคะแนนการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอดโดยเฉลี่ย (\bar{X}) สูงกว่า การตั้งครรภ์ลำดับที่สอง และสามขึ้นไป (โดยมีคะแนนเฉลี่ย 44.95, 42.99, 41.69 ตามลำดับ) จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ $\leq .01$ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก สามีที่มีภรรยาตั้งครรภ์หลัง เห็นว่า ภรรยาได้ผ่านประสบการณ์ในการคลอดบุตรมาแล้ว ความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัย และความตื่นเต้นในเหตุการณ์นี้จะลดลง ซึ่งต่างกับการตั้งครรภ์แรกของภรรยา ที่ทั้งคู่ต่างก็ยังไม่มีความรู้ประสบการณ์ในการคลอดที่ดี คือ ไม่มีปัญหาหรือภาวะแทรกซ้อนในระหว่างตั้งครรภ์และคลอด สามีก็จะคลายความกังวลลงมากและคิดว่าภรณาน่าจะเผชิญปัญหาและแก้ไขปัญหาด้วยตนเองได้ดีขึ้นกว่าการตั้งครรภ์แรก

1.1.4. ระยะเวลาสมรสก่อนมีบุตรคนแรก

ผลการทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยของระยะเวลาสมรสก่อนมีบุตรคนแรก พบว่า ในเรื่องของระยะเวลาดังกล่าวไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด และไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พบว่า กลุ่มที่ระยะเวลาสมรสก่อนมีบุตรคนแรกไม่เกิน 1 ปี และ ระยะเวลามากกว่า 3 ปีขึ้นไป มีค่าคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วม

ของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอดเท่านั้น คือ 44.02, 44.08 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาในการสมรสก่อนมีบุตรคนแรกมากกว่า 1 - 2 ปี และกลุ่มที่มีระยะเวลาสมรสก่อนมีบุตรคนแรกมากกว่า 2 - 3 ปี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในการตัดสินใจของสามีภรรยา ที่จะมิบุตรคนแรกนั้น ทั้งคู่ย่อมคิดถึงการสร้างฐานะให้ครอบครัวเป็นปึกแผ่นก่อนที่สมาชิกใหม่จะถือกำเนิดขึ้นมา นอกจากคำนึงเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจแล้ว ความสำคัญในเรื่องของวัยที่เหมาะสมคืออายุที่แสดงถึงความสมบูรณ์ในวุฒิภาวะ ทั้งทางร่างกายคือสุขภาพแข็งแรง วุฒิภาวะจิตใจ อารมณ์มั่นคงมีความรับผิดชอบต่อบทบาทใหม่ที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่การงาน ความก้าวหน้าในตำแหน่งอาชีพ จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าระยะเวลาสมรสก่อนมีบุตรคนแรกเป็นเพียงผลกระทบที่เกิดจากปัจจัยด้านอื่น ๆ เท่านั้น เพราะถ้าหากสามีภรรยาที่มีความพร้อมในสิ่งต่างๆ ข้างต้น ตั้งแต่ระยะแรกของชีวิตสมรสทั้งคู่ก็จะมีบุตรในช่วงเวลาไม่นานนักหลังจากแต่งงาน แต่ถ้าทั้งคู่ยังไม่พร้อมในปัจจัยดังกล่าว ก็จะยืดเวลาในการมีบุตรคนแรกออกไป และจากการวิจัยพบว่า สุขภาพของทั้งแม่และเด็กจะดีขึ้นมากด้วยการเว้นระยะการมีบุตรแต่ละคนเป็นเวลาอย่างน้อย 2 ปี (ครอบครัว 2537 : 47 และจากการวิจัยโครงการศึกษาครอบครัวไทย พบว่า ผู้ชายประมาณเกือบร้อยละ 80 มีบุตรคนแรกในช่วงอายุ 20 - 25 ปี และ อายุ 26 - 30 ปี ส่วนผู้หญิงประมาณร้อยละ 75 มีบุตรคนแรกในช่วงอายุที่อ่อนกว่า คือก่อนอายุ 20 ปี และในช่วงอายุ 20 - 25 ปี และผลการวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า ทั้งชายและหญิงมากกว่าร้อยละ 70 ที่มีบุตรจำนวน 1 - 3 คน ในช่วงก่อนอายุ 30 ปี ซึ่งมักเป็นแบบแผนการมีบุตรของคู่สมรสไทยที่จะมีบุตรตามจำนวนที่ต้องการภายในช่วงเวลาอันสั้นแล้วสิ้นสุดการมีบุตร(Stopping)มากกว่าที่จะยืดเวลาช่วงห่างการมีบุตรแต่ละคนออกไป (Spacing) (ภัตสร ภิมานนท์ และคณะ, 2537 : 34)

1.1.5. แบบของครัวเรือน

ผลจากทดสอบ ค่าคะแนนเฉลี่ยของแบบของครัวเรือนกับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด พบว่าค่าเฉลี่ยของคู่สมรสที่อาศัยในครัวเรือนเดี่ยว และครัวเรือนขยายไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจเนื่องจาก โดยลักษณะโครงสร้างของสังคมไทยแล้วความผูกพันในลักษณะเครือญาติยังมีความสัมพันธ์กันอย่างเหนียวแน่น แม้การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม จะทำให้รูปแบบครัวเรือนเดี่ยวมีมากขึ้น แต่บรรดาลูกหลานก็ยังไปมาเยี่ยมเยียน พ่อ แม่ ญาติพี่น้องอยู่อย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นสมาชิกในครัวเรือนเดี่ยวจึงได้รับการช่วยเหลือจาก พ่อ แม่ ญาติ พี่น้อง ไม่แตกต่างจากครอบครัวขยาย และจากผลการวิจัยโครงการศึกษาครอบครัวไทย พบว่าผู้สูงอายุไทยในปัจจุบันส่วนใหญ่ยังคงอาศัยอยู่กับลูกหลาน ส่วนผู้ที่ไม่ได้อยู่กับลูกหลานก็ยังได้รับการเยี่ยมเยียน หรือได้รับการเกื้อหนุนจากบุตรหลานในทุกด้านเท่าที่จะ

ให้ได้ในสัดส่วนที่สูง สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องนั้นหากบ้านอยู่ใกล้กันหรืออยู่ในละแวกเดียวกัน พี่น้องก็จะไปมาหาสู่พบปะกันเป็นประจำ โดยพบว่าผู้ตอบร้อยละ 40 ติดต่อกับบ่อยครั้งกับพี่น้องที่อยู่ห่างไกลออกไป (ภัสสร ลิมานนท์และคณะ, 2537 : 60 - 61)

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างการตั้งครรภ์และคลอด (แสดงไว้ในตารางที่ 5)

1.2.1. อาชีพสามี

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ย อาชีพสามีกับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างการตั้งครรภ์และคลอด ผลปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ สามีที่มีอาชีพงานบริหารฯ มีส่วนร่วมในการดูแลภรรยาระหว่างการตั้งครรภ์และคลอดมากกว่าสามีที่มีอาชีพอื่น รองลงมาได้แก่อาชีพพนักงานเสมียน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 46.44, 44.48 ตามลำดับ และอาชีพเกษตรกรช่วยทำงานในโรงงาน กรรมกร ผู้ขายยานพาหนะ มีค่าเฉลี่ยคะแนนน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มอาชีพงานบริหาร วิชาชีพ วิชาการ และอาชีพพนักงาน เสมียน มีลักษณะการทำงานที่มีแบบแผนของเวลาการทำงานแน่นอนกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ จึงสามารถให้การดูแลภรรยาได้อย่างสม่ำเสมอ และเนื่องจากอาชีพยังแสดงถึงสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมตัวหนึ่ง ลักษณะอาชีพนี้มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมสูงย่อมจะเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูงด้วย ซึ่งอาชีพบริหาร วิชาชีพ วิชาการ มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมสูง ย่อมมีระดับการศึกษาสูง ซึ่งก็หมายถึงเป็นผู้ที่มีความรู้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล และจะพยายามศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ได้ดีกว่าลักษณะอาชีพที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมต่ำกว่า

1.2.2. อาชีพภรรยา

ผลการศึกษา พบว่า ภรรยาที่มีอาชีพงานบริหาร วิชาชีพ วิชาการ มีค่าคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างการตั้งครรภ์และคลอดสูงกว่าอาชีพอื่น เท่ากับ 49.17 คะแนน อาชีพที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยรองลงมา ได้แก่ อาชีพค้าขาย พนักงานเสมียน อาชีพที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ อาชีพ เกษตรกร ช่างทำงานในโรงงาน กรรมกรฯ เท่ากับ 40.43 คะแนน ซึ่งผลการวิเคราะห์สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\leq .001$ อาจเนื่องจากว่าลักษณะของกลุ่มสมรสมีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมอยู่ในระดับเดียวกันซึ่งก็มักจะพบโดยทั่วไปของการเลือกคู่ครอง คนส่วนใหญ่จะต้องเลือกคู่ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับ

ตนเอง ทั้งในเรื่องของอายุ การศึกษา สถานภาพทางสังคม ซึ่งจากกลุ่มตัวอย่างพบว่า ร้อยละ 38.5 กระจายอยู่ในกลุ่มอาชีพ งานบริหาร วิชาชีพ วิชาการ และพนักงานเสมียน ซึ่งก็เช่นเดียวกันคือ ร้อยละ 44.7 สามีนี้อยู่ในกลุ่มอาชีพพนักงานเสมียน หรือในกลุ่มอาชีพค้าขายของภรรยา คิดเป็น ร้อยละ 9.8 อาชีพค้าขายของสามีก็จะมีอยู่ร้อยละ 10.4 จึงแสดงให้เห็นว่า การที่สามีภรรยามี ลักษณะการทำงานที่คล้ายกัน เวลาการทำงานและเลิกงานพร้อมกัน ทำให้สามีมีเวลาให้กับภรรยา มากขึ้นและทราบความจำเป็นของอีกฝ่ายหนึ่งมากยิ่งขึ้น จึงสามารถตอบสนองความต้องการของ ภรรยาได้ดีกว่า กลุ่มอาชีพอื่น

1.2.3. รายได้สามี

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้สามีกับ ค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของ สามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด พบว่า สามีที่มีรายได้มากกว่า มีค่าเฉลี่ยคะแนน การมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาในระหว่างตั้งครรภ์และคลอดมากกว่า สามีที่มีรายได้น้อย กว่า ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้และยังมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\leq .001$ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า รายได้เป็นปัจจัยสำคัญมากอย่างหนึ่งในการดำเนินชีวิตครอบครัว ยิ่งใน ภาวะเศรษฐกิจที่รัดตัวในปัจจุบันหากรายได้ไม่เพียงพอใช้จ่ายในครอบครัวจะเกิดปัญหานานาซึ่ง ความขัดแย้งไม่ลงรอย โดยเฉพาะครอบครัวในระยะที่มีสมาชิกเพิ่มขึ้นในครอบครัวค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จะเพิ่มขึ้นมาก ซึ่งสามีส่วนใหญ่จะมีความเข้าใจว่า บทบาทหลักของสามีหรือบิดา คือบทบาทด้าน การหาเลี้ยงครอบครัว หากสามีมีรายได้ต่ำแล้วสามีจะรู้สึกว่าต้องหาเงินให้ได้มากเพื่อให้เพียงพอ กับรายจ่ายที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต ซึ่งหมายถึงว่าสามีที่มีรายได้ต่ำจะมุ่งความสนใจในเรื่องการหา เลี้ยงชีพและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้ามากกว่าจะให้ความสนใจดูแลภรรยาขณะตั้งครรภ์ สามีที่มี รายได้สูงจึงน่าจะแสดงพฤติกรรมบทบาทของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด มากกว่าสามีที่มีรายได้ต่ำกว่าเพราะไม่ต้องกังวลเรื่องค่าใช้จ่าย จึงกล่าวได้ว่ารายได้สามีมีผลต่อการ แสดงบทบาทของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด

1.2.4. รายได้ภรรยา

ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภรรยา กับค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของสามี ในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด ผลปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ที่ระดับ $\leq .001$ และสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยภรรยาที่มีรายได้ 10,000 บาทขึ้นไป มีค่าคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอดประมาณ 48.33 คะแนน สูงกว่ากลุ่มย่อยอื่นทุกกลุ่ม แสดงให้เห็นว่าสตรีโดยส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้ถึงร้อย

ละ 60.4 เนื่องจากการศึกษามีส่วนในการกำหนดรายได้ ดังนั้นผู้ที่มียาได้สูงส่วนใหญ่จะมีการศึกษาสูงด้วยสตรีในกลุ่มนี้จึงน่าจะเป็นคนที่มีความคิดแบบทันสมัยในเรื่องของความเสมอภาคของบทบาทชายหญิงทั้งบทบาทงานการหาเลี้ยงครอบครัวและด้านงานบ้าน นอกจากนี้ในระยะตั้งครรรค์ หากว่าภรรยาเป็นผู้หนึ่งที่มีบทบาทในการหารายได้มาเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัวก็จะทำให้สามีไม่ต้องรับภาระในการหาเงินมากเกินไป สามีก็จะได้มีเวลาในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรรค์และคลอดได้มากกว่า ภรรยาที่ไม่ได้ทำงานหรือภรรยาที่มีรายได้น้อย

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยทางสังคม กับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรรค์และคลอด (แสดงไว้ในตารางที่ 6)

1.3.1. ระดับการศึกษาสามี

สำหรับการศึกษาคั้งนี้พบว่า ระดับการศึกษาของสามีที่แตกต่างกันมีคะแนนการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรรค์และคลอด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ $\leq .001$ กล่าวคือ ภรรยาที่สามีมีการศึกษาระดับอุดมศึกษาขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรรค์และคลอดสูงกว่า (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 47.24 คะแนน) ในกลุ่มของภรรยาที่สามีมีการศึกษาดำกว่า (ชั้นมัธยมศึกษาและผู้ที่ไม่ได้เรียน-ชั้นประถมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 43.53, 40.6 คะแนน ตามลำดับ) ความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาคนทั้งในด้านสติปัญญา ส่วนตัว และสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการศึกษาจึงช่วยให้บุคคลรู้จักใช้กระบวนการทางปัญญาอย่างมีเหตุผล ผู้ที่มีการศึกษาสูงมักจะมีความสามารถในการคิดไตร่ตรองได้ดีกว่าผู้มีการศึกษาดำ สามารถแก้ปัญหาการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม และผู้ที่มีการศึกษาสูงจะเป็นผู้ที่ไฝ่หาความรู้โดยการศึกษาเอง หรือซักถามขอคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้หรือมีประสบการณ์ที่ถูกต้องในเรื่องนั้น ๆ รวมทั้งมีการรับรู้จากสื่อมวลชนต่าง ๆ ได้ดีกว่าผู้ที่มีการศึกษาดำกว่า ดังนั้นผู้มีการศึกษาสูงจึงมีความคิดเกี่ยวกับเรื่องครอบครัวรอบคอบกว่า ผู้มีการศึกษาดำกว่า

1.3.2. ระดับการศึกษาภรรยา

ผลการศึกษาพบว่า ภรรยาที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรรค์และคลอดสูงกว่า (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 46.85) ภรรยาที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่า (ชั้นมัธยมศึกษา คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 43.58 และไม่ได้เรียน - ชั้นประถมศึกษา คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 41.86) ซึ่งตรงตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และความแตกต่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ $\leq .001$ จากผลการทดสอบดังกล่าวอธิบายได้ในแง่ที่ทั้งคู่คือสามีภรรยาที่มีความคล้ายคลึงกันทางการศึกษา โดยจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ตารางที่ 8 หน้า 72-74) ของระดับการศึกษาสามีและภรรยาที่ได้อยู่ในระดับสูง ($r = 0.5729^{**}$) แสดงว่าสามีที่มีการศึกษาสูงจะเลือกภรรยาที่มีการศึกษาสูง สามีที่มีการศึกษาค่ำก็จะมีการศึกษาต่ำเหมือนกัน ดังนั้นเหตุผลในการอธิบายตัวแปรนี้จึงมีทำนองเดียวกันกับที่กล่าวไว้ใน ตัวแปรระดับการศึกษาสามี

1.4 ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยอื่น ๆ เกี่ยวกับชีวิตสมรส กับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด (แสดงไว้ในตารางที่ 7)

1.4.1 ความพร้อมในการมีบุตร (ของคู่สมรส)

จากผลการทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างความพร้อมในการมีบุตร (ของคู่สมรส) กับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่มีความพร้อมในการมีบุตร ๑ มากที่สุด โดยเฉลี่ยเท่ากับ 48.71 ซึ่งถือว่าเป็นคะแนนเฉลี่ยที่สูงกว่าทุกกลุ่ม และกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยรองลงมาได้แก่ กลุ่มที่มีความพร้อมในการมีบุตร ๑ ระดับมาก, ระดับปานกลาง และระดับน้อย ตามลำดับ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 45.65, 41.67 และ 38.75 ตามลำดับ และความแตกต่างดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ $\leq .001$ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ภายหลังจากชายหญิงแต่งงานกันแล้ว การมีบุตรทันทีหรือไม่ ต้องพิจารณาถึงความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ร่างกาย, วุฒิภาวะ, เศรษฐกิจ เพราะการมีบุตรจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของคู่สมรสในแง่การเปลี่ยนแปลงบทบาทเป็นบิดามารดา โดยการเปลี่ยนแปลงจะเริ่มจากตัวบุคคล ร่างกาย จิตใจ สังคม เศรษฐกิจ ทั้งสามีภรรยาตลอดช่วงระยะของการตั้งครรภ์ ดังนั้นทั้งสามีและภรรยาจะต้องเผชิญปัญหาต่าง ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งถ้าหากทั้งคู่มีการเตรียมตัวให้พร้อมตั้งแต่เริ่มคิดว่าจะมีบุตร ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้ต่อบทบาทหนึ่งที่ควรปฏิบัติต่อกัน ดังนั้นหากการตั้งครรภ์ครั้งนี้ทั้งสามีและภรรยาได้มีการเตรียมความพร้อมตั้งแต่ระยะเริ่มต้น สามีก็จะเกิดการรับรู้ มีการปรับตัวและสามารถแสดงบทบาทของสามีในการดูแลภรรยาได้ถูกต้องทันเวลาและเหมาะสมกว่า คู่สมรสที่ไม่ได้เตรียมความพร้อมตั้งแต่ระยะแรก

1.4.2 การแสดงความคาดหวังของภรรยาต่อบทบาทของสามีในระหว่างตั้งครรภ์

ในการทดสอบค่าเปรียบเทียบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด กับการแสดงความคาดหวังของภรรยาต่อบทบาทของสามีในระหว่างตั้งครรภ์ พบว่า กลุ่มที่มีการแสดงความคาดหวังของภรรยาต่อบทบาทของสามีในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 47.64 รองลงมาคือ ระดับมาก, ปานกลาง และน้อย มีคะแนน

เฉลี่ยเท่ากับ 45.13, 43.26 และ 39.20 ตามลำดับ ความสัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\leq .001$ และสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอธิบายได้ว่า ในเรื่องการการตั้งครรภ์ไม่ว่าจะเป็น การตั้งครรภ์แรกหรือครั้งที่สอง และสามก็ตาม โดยข้อจำกัดในทางสรีระกายภาพแล้วสตรีต้องรับภาระในการให้กำเนิดบุตรแต่เพียงเพศเดียวอยู่แล้ว แต่ขณะเดียวกันบทบาทของภรรยาต่อครอบครัวเกี่ยวกับงานบ้านก็ไม่ได้ลดลง และถ้าบางรายต้องมียบทบาทของการช่วยเหลือเลี้ยงครอบครัวด้วยแล้วยิ่งทำให้เพิ่มภาระหน้าที่มากขึ้น เพราะช่วงเวลาของการตั้งครรภ์ภรรยาต้องครองบทบาทอย่างน้อย 2 บทบาทขึ้นไปซึ่งถือว่าเป็นภาระที่หนักมาก และไม่ว่าจะเป็นบุตรคนแรกหรือคนที่เท่าไร ทั้งสามีและภรรยาต่างต้องการให้บุตรที่เกิดปลอดภัยแข็งแรง ดังนั้นหากในช่วงตั้งครรภ์ภรรยาต้องรับบทบาททั้งภาระในบ้านและงานนอกบ้านซึ่งเป็นงานที่หนักเกินไปสำหรับภรรยาตั้งครรภ์ หากสามีได้ทราบความสำคัญความจำเป็นในภาระดังกล่าวหน้าที่สามีจะได้เข้ามามีส่วนร่วมในบทบาททั้ง 3 ด้านของภรรยา การที่สามีได้มีส่วนช่วยเหลือดูแลภรรยาในระหว่างตั้งครรภ์และคลอดถือได้ว่าบทบาทของสามีเป็นสิ่งที่ช่วยประคับประคองพร้อมกับปรับบทบาทของมารดาให้มีความสมดุลย์ในภาวะวิกฤติจากการตั้งครรภ์ การที่สามีจะสามารถปรับบทบาทและแสดงพฤติกรรมที่ตอบสนองความต้องการของภรรยาในขณะที่ตั้งครรภ์ได้มากน้อยอย่างไร การแสดงหรือบอกถึงที่เป็นความต้องการของตนเองจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดการปรับบทบาทและพฤติกรรมที่เหมาะสมและเป็นไปตามความคาดหวังของทั้งสองฝ่าย

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยอื่น ๆ เกี่ยวกับชีวิตสมรส กับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาในระหว่างตั้งครรภ์และคลอด โดยการวิเคราะห์จำแนกพหุ (MCA) (แสดงในตารางที่ 9)

การวิเคราะห์การจำแนกพหุ เพื่อศึกษาความแตกต่างของหน่วยวิเคราะห์ในแต่ละกลุ่มย่อยของตัวแปรอิสระว่ามีปริมาณความแตกต่างกันมากน้อยเท่าใด และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ โดยเอาค่าเฉลี่ย (ของมาตรวัดตัวแปรตาม) ของกลุ่มย่อยของตัวแปรอิสระมาเปรียบเทียบกัน (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2536 : 391) และคุณสมบัติพิเศษของเทคนิควิเคราะห์การจำแนกพหุคือ ต้องการชี้ให้เห็นถึงการผสมกลุ่มย่อยของตัวแปรอิสระว่ามีผลอย่างไรต่อตัวแปรตาม โดยทั่วไปแล้วเทคนิคการวิเคราะห์การจำแนกพหุต้องทำควบคู่ไปกับการวิเคราะห์การผันแปร (ANOVA) ทั้งนี้เพราะเทคนิคการวิเคราะห์การผันแปรจะบอกให้ทราบในเบื้องต้นว่า ตัวแปรอิสระตัวใดมีอิทธิพล (อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ) ต่อตัวแปรตาม ลักษณะผสมที่จะใช้ได้จะต้องเป็นลักษณะผสมของกลุ่มย่อยของตัวแปรอิสระที่มีผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อตัวแปรตามเท่านั้น

นอกจากนั้นแล้ว จะต้องศึกษาว่าปฏิกริยาระหว่างตัวแปรอิสระมีผล (อย่างมีนัยสำคัญ) หรือไม่ต่อตัวแปรตาม ถ้ามีผลอย่างมีนัยสำคัญอิทธิพลทางลักษณะผสมที่ได้จากการนำเอาผลของแต่ละกลุ่มย่อยของตัวแปรอิสระแต่ละตัวมารวมกันจะไม่เพียงพอ ทั้งนี้เพราะผลที่ได้จากการวิเคราะห์การจำแนกพหุในปัจจุบันยังมีได้รวมเอาปฏิกริยาระหว่างตัวแปรไว้ด้วย จึงเป็นข้อจำกัดที่กำกับเทคนิคการวิเคราะห์จำแนกพหุว่าตัวแปรอิสระจะต้องไม่มีปฏิกริยากันอิทธิพลของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่นำมาวมกัน ได้จึงตรงกับสภาพความเป็นจริงหรือใช้ได้อย่างเหมาะสม (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540 : 23)

จากกรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีตัวแปรอิสระทั้งหมด 13 ตัวแปร จาก 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยอื่น ๆ เกี่ยวกับชีวิตสมรส และจากข้อจำกัดดังกล่าวข้างต้น จึงได้พิจารณาคัดเลือกตัวแปรอิสระที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ จำแนกพหุดังนี้

ก. จากผลการวิเคราะห์ความผันแปร พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมี 9 ตัวแปร ได้แก่ ลำดับที่ของการตั้งครรภ์ อาชีพสามี อาชีพภรรยา รายได้สามี รายได้ภรรยา ระดับการศึกษาสามี ระดับการศึกษาภรรยา ความพร้อมในการมีบุตร (ของคู่สมรส) และการแสดงความหวังของภรรยาต่อบทบาทของสามีในระหว่างตั้งครรภ์

ข. ผู้วิจัย ได้นำตัวแปรอิสระทั้ง 9 ตัวนี้มาทดสอบดูปฏิกริยาระหว่างตัวแปรอิสระว่ามีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ แต่เนื่องจากปริมาณของข้อมูลมีมากเกินไปความสามารถของเครื่องคอมพิวเตอร์จะประมวลผลได้ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จากค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) โดยตัวแปรอิสระที่ใช้ประกอบการพิจารณาในแบบจำลองการวิเคราะห์ จำแนกพหุเดียวกันจะต้องไม่มีค่าความสัมพันธ์กันสูงเกินไป เพื่อป้องกันมิให้เกิดลักษณะที่เรียกว่า Multicollinearity ซึ่งค่าสหสัมพันธ์ (แสดงในตารางที่ 8) จะแสดงให้เห็นถึงค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระตัวต่าง ๆ ว่ามีค่าสหสัมพันธ์ที่จะมีผลกระทบถึงกันหรือไม่หากนำตัวแปรเหล่านี้มาไว้ในแบบจำลองการวิเคราะห์จำแนกพหุเดียวกัน โดยการพิจารณาว่าหากตัวแปรคู่ใดมีค่าสหสัมพันธ์ใกล้ค่า 1 มาก ก็จะมีผลกระทบต่อกันมาก โดยกำหนดว่าหากตัวแปรอิสระคู่ใดมีค่าสหสัมพันธ์มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป จะไม่นำตัวแปรคู่นั้นมาวิเคราะห์ในแบบจำลองเดียวกัน ผลการทดสอบหาค่าสหสัมพันธ์ โดยพิจารณาจากตัวแปรอิสระ 9 ตัว ใน ข้อ 1 พบว่า ตัวแปรอิสระคู่ที่มีความสัมพันธ์มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 มี 2 คู่ คือ อาชีพ และรายได้ภรรยา มีค่าความสัมพันธ์ในระดับสูง (-.5359**) กับระดับการศึกษาของสามีและภรรยา มีค่าความสัมพันธ์ในระดับสูง (.5729**)

ค. ในกรณีที่ปฏิกริยามีนัยสำคัญทางสถิติ (ซึ่งการทดสอบนี้ไม่สามารถกระทำได้ในกรณีการวิจัยครั้งนี้) หรือค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระคู่ใดมีค่าความสัมพันธ์ในระดับสูงกว่า หรือ เท่า

กับ 0.5 วิธีการแก้ไขคือ สร้างตัวแปรใหม่ที่เป็นปฏิกริยาระหว่างตัวแปรอิสระดังกล่าว หรือเลือกใช้เพียงตัวแปรเดียวเท่านั้นก็พอ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ , 2536 : 391, 396)

ง. จากข้อ ค. ผู้วิจัยแก้ปัญหาโดยเลือกใช้เพียงตัวแปรเดียวเท่านั้นสำหรับตัวแปรอิสระแต่ละคู่ที่มีค่าความสัมพันธ์ในระดับสูงเพื่อนำมาวิเคราะห์การจำแนกพหู คือ รายได้ภรรยา, ระดับการศึกษาสามี เนื่องจากรายได้เป็นทรัพยากรตัวหนึ่งที่สำคัญในการดำเนินชีวิตของบุคคลและครอบครัว และเป็นตัวชี้วัดถึงสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมที่ชัดเจนได้ศึกษาอาชีพ ส่วนระดับการศึกษาของสามีและภรณานั้นเมื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอดแล้ว พบว่า ระดับการศึกษาสามีมีค่าสหสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอดในระดับสูงกว่า (.2621**) ระดับการศึกษาของภรรยา มีค่าสหสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด (.2054**)

จ. ตัวแปรอิสระที่ใช้ประกอบการพิจารณาในการวิเคราะห์จำแนกพหุมีทั้งหมด 7 ตัวแปร ได้แก่ ลำดับที่ของการตั้งครรภ์ อาชีพสามี รายได้สามี รายได้ภรรยา ระดับการศึกษาสามี ความพร้อมในการมีบุตร (ของคู่สมรส) และการแสดงความคาดหวังของภรรยาต่อบทบาทของสามีในระหว่างตั้งครรภ์ (ตารางที่ 9)

สำหรับตัวแปร รายได้สามี และ รายได้ภรรยา แม้จะพบว่าค่าของ correlation มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง ($r = .2935^{**}$) ก็ตาม แต่เนื่องจากได้ตั้งเกณฑ์การคัดเลือกตัวแปรเพื่อเข้าแบบจำลองในการวิเคราะห์จำแนกพหู โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ที่ระดับ 0.5 (ที่กล่าวไว้แล้วในข้อ ค.) ผู้วิจัยจึงไม่ตัดตัวแปร รายได้ตัวใดทิ้งไป และได้นำเข้ามาวิเคราะห์ด้วยทั้ง 2 ตัวแปร

ตารางที่ 8 สหสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้วัดการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
1. อายุสามี	-																					
2. อายุภรรยา	.6541**																					
3. ลำดับที่ของการตั้งครรภ์	.341**	.4059**																				
4. ระยะเวลาสมรสฯ	.1426**	.1112	-.1127																			
5. แบบของครัวเรือน	.134*	.1218*	.0295	.1443*																		
อาชีพสามี																						
6. งานบริหาร	.2811**	.2618**	.0639	.0556	-.0779																	
7. พนักงาน	-.032	-.0408	.0699	-.0797	-.0308	-.1542**																
8. ค้าขาย	.079	.0551	.1208*	-.0008	-.002	-.1433*	.255**															
9. เกษตรกร กรรมกร	-.1267*	-.1198*	-.0035	-.0879	-.0127	-.2869**	.8474**	-.2025**														
อาชีพภรรยา																						
10. ไม่ได้ทำงาน	-.1123	-.2773**	-.0631	-.0361	.0751	-.1671**	-.0196	.0806	-.0229													
11. งานบริหาร	.2166**	.301**	.1005	-.0515	-.0033	.4357**	-.1252*	-.0623	-.1817*	-.2371**												
12. พนักงาน	-.0177	.0448	-.1087	.0559	-.0493	-.0224	-.1262*	-.1444*	-.048	-.5477**	-.1867**											
13. ค้าขาย	.0897	.1455*	.1826**	.0394	-.002	.0051	.1027	.2573**	-.0229	-.2653**	-.0904	.2089**										
14. เกษตรกร กรรมกร	-.0597	-.0164	.0054	-.0244	-.0394	-.0632	.2164**	-.0958	.2676**	-.3106**	-.1059	-.2445**	-.1185									
15. รายได้สามี	.2091**	.1712**	.0382	.0485	-.0135	.2891**	-.0277	.2285**	.1958**	-.0203	.1611**	-.014	.0499	-.1235*								
16. รายได้ภรรยา	.1664**	.3565**	.0319	.0518	-.0592	.2076**	-.0339	.1189	-.1325*	-.5359**	.2844**	.1978**	.3281**	.01	.2935**							
17. ระดับการศึกษาสามี	.2181**	.2494**	.0463	.0752	-.0986	.377**	-.4101**	-.0893	-.4309**	-.1732**	.3098**	.1043	.0681	-.195**	.2105**	.247**						
18. ระดับการศึกษาภรรยา	.1378**	.2349**	.0086	.0442	-.1562**	.3854**	-.365**	-.052	-.407**	-.144**	-.4014**	.1246*	.0183	-.2972**	.2036**	.2472**	.5729**					
19. ความพร้อมในการ มีบุตร ฯ	.1503*	.0976	-.1363*	.0214	.0241	.1281*	-.0344	-.041	-.0401	-.0619	.1312*	.0127	.0437	-.0689	.1068	.0991	.128*	.0527				
20. การแสดงความคาด หวังของภรรยา ฯ	-.1519**	-.1155**	-.1327*	.0504	-.039	-.0901	-.0752	-.0005	-.0537	.0144	-.0495	.0839	-.0075	-.093	.0668	.0427	.1242*	.0826	.0007			
21. การมีส่วนร่วมของ สามี ฯ	.0769	.0715	-.1486	.0306	.0083	.1206*	-.1525**	-.0405	-.1527**	-.0247	.1575**	.0108	.0143	-.1175	-.124*	.0914	.2621**	.2054**	.3805**	.8256**		

* หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติ <math> < .01 </math>

** หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติ <math> < .001 </math>

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์จำแนกหมู่ (MCA) การมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด จำแนกตาม ลำดับที่ของการตั้งครรภ์อาชีพสามี รายได้สามี รายได้ภรรยา ระดับการศึกษาสามี และปัจจัยอื่น ๆ เกี่ยวกับชีวิตสมรส

ตัวแปรและกลุ่มย่อย	ค่าที่ยังไม่ปรับ	ค่าที่ปรับแล้ว	จำนวนตัวอย่าง
ค่าเฉลี่ยรวม	= 43.82		
ลำดับที่ของการตั้งครรภ์			
- ครรภ์แรก	45.33	44.89	228
- ครรภ์ที่สอง	42.78	42.67	152
- ครรภ์ที่สามขึ้นไป	41.7	43.02	88
eta	.156		
beta		.108**	
อาชีพสามี			
- งานบริหาร วิชาชีพ วิชาการ	46.42	43.86	79
- พนักงาน เสมียน	44.59	44.29	211
- ค้าขาย	42.58	43.02	43
- เกษตรกร ช่างทำงานในโรงงาน	41.49	43.31	135
กรรมกร ผู้ขายยานพาหนะ			
eta	.182		
beta		.05	
รายได้สามี			
- ต่ำกว่า 5,000 บาท	40.45	41.81	84
- 5,000 - 9,999 บาท	43.42	43.75	220
- 10,000 - 14,999 บาท	45.18	44.76	87
- 15,000 บาทขึ้นไป	47.09	45.15	77
eta	.211		
beta		.112*	

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ตัวแปรและกลุ่มย่อย	ค่าที่ยังไม่ปรับ	ค่าที่ปรับแล้ว	จำนวนตัวอย่าง
รายได้ภรรยา			
- ไม่มีรายได้อ	43.48	44.1	191
- ต่ำกว่า 5,000 บาท	41.24	43.25	105
- 5,000 - 9,999 บาท	45.13	43.63	127
- 10,000 บาทขึ้นไป	47.58	44.47	45
eta	.189		
beta		.041	
ระดับการศึกษาสามี			
- ไม่ได้เรียน - ประถมศึกษา	40.71	42.36	146
- มัธยมศึกษา	43.56	43.33	169
- อุดมศึกษา	47.07	45.74	153
eta	.263		
beta		.144***	
ความพร้อมในการมีบุตร (ของคู่สมรส)			
- น้อย	38.86	39.23	117
- ปานกลาง	41.85	42.07	109
- มาก	45.48	45.75	118
- มากที่สุด	48.64	47.85	124
eta	.384		
beta		.345***	
การแสดงความคาดหวังของภรรยา ๗			
- น้อย	39.67	40.43	118
- ปานกลาง	43.25	42.55	127
- มาก	45.17	45.47	119
- มากที่สุด	47.67	47.33	104
eta	.295		
beta		.268***	
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กำลังสอง (R^2)	.297		

eta	หมายถึง	ค่าสถิติที่ระบุความสามารถของตัวแปรอิสระในการอธิบาย การผันแปรของตัวแปรตาม
beta	หมายถึง	ค่าสถิติที่ระบุความสามารถของตัวแปรอิสระในการอธิบาย การผันแปรของตัวแปรตาม เมื่อควบคุมผลของตัวแปรอิสระอื่นทุกตัวแล้ว
R ²	หมายถึง	ค่าสถิติที่ระบุความสามารถของตัวแปรอิสระ 7 ตัวรวมกันในการอธิบาย การผันแปรของตัวแปรตาม
*	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญของสถิติ $F \leq 0.05$
**	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญของสถิติ $F \leq 0.01$
***	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญของสถิติ $F \leq 0.001$

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยของประชากร เศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยอื่น ๆ เกี่ยวกับชีวิตสมรส กับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด โดยการวิเคราะห์จำแนกพหุ (MCA) (แสดงในตารางที่ 9)

2.1 ลำดับที่ของการตั้งครรภ์

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างลำดับที่ของการตั้งครรภ์ กับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด ค่าของคะแนนเฉลี่ยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ $\leq .01$ โดยปรากฏว่า ภรรยาที่มีลำดับที่ของการตั้งครรภ์เป็นครรภ์แรก จะมีอัตราการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด สูงกว่าภรรยาที่ตั้งครรภ์ที่สอง และครรภ์ที่สามขึ้นไป คือมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 45.33, 42.78, 41.7 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาความสามารถในการอธิบายความผันแปรของการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด มีค่า eta = .156 เมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นที่ใช้ในการศึกษาตัวแปรลำดับที่ของการตั้งครรภ์อธิบายได้ลดลงเล็กน้อย มีค่า beta = .108 ดังนั้นลำดับที่ของการตั้งครรภ์มีความสัมพันธ์แบบผกผันกับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด แสดงว่า ตัวแปรอิสระตัวอื่นมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างลำดับที่ของการตั้งครรภ์กับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด การที่ลำดับที่ของการตั้งครรภ์มีความสัมพันธ์ผกผันกับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด เนื่องจากการตั้งครรภ์ครั้งแรกเป็นประสบการณ์ใหม่ของทั้ง 2 ฝ่าย และโดยข้อจำกัดทางสรีระกายภาพผู้หญิงจะสามารถรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของร่างกายได้ตลอดเวลา ขณะที่สามีไม่สามารถรับรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ได้ทุกเรื่อง ดังนั้นสามีจึงมีความรู้สึกท้อแท้ ใจไม่แน่ใจ ติใจ ภูมิใจ ในเวลาเดียวกัน

รวมทั้งมีความคาดหวังเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ในหลาย ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของความปลอดภัยของภรรยาและบุตรในครรภ์ ความคาดหวังดังกล่าวจึงเป็นเหมือนสิ่งเร้าให้สามีมีการแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับความคาดหวังของตนเอง ช่วงของการตั้งครรภ์แรกจึงเป็นระยะปรับบทบาทใหม่คือบทบาทบิดา ซึ่งพฤติกรรมที่สามีปฏิบัติต่อภรณานั้นอาจแสดงออกในหลายระดับ ทั้งนี้เนื่องจากสามีเองก็ยังไม่แน่ใจว่าจะต้องปฏิบัติต่อภรรยาในระดับใด จึงจะทำให้ความคาดหวังต่อการตั้งครรภ์ (ครรภ์แรก) ของภรณามีผลเป็นที่น่าพอใจของตนเอง คือภรรยาและบุตรในครรภ์ได้รับความปลอดภัยแข็งแรง และสำหรับในกรณีของภรรยาที่ตั้งครรภ์หลัง การที่สามีมีส่วนร่วมในการดูแลภรรยา ๆ น้อยกว่าครรภ์แรก อาจเนื่องจากทั้งคู่ต่างก็มีประสบการณ์มาแล้วสำหรับตัวภรรยาเองก็อาจจะสามารถดูแลตนเองได้ดีขึ้น ขณะเดียวกันสามีก็มีความมั่นใจในบทบาทที่ควรจะทำจึงเลือกที่จะปฏิบัติต่อภรรยาในเฉพาะบางเรื่องเท่านั้น เนื่องจากการมีบุตรเพิ่มขึ้นทำให้สามีอาจให้ความสำคัญในการดูแลค่าใช้จ่ายหรือต้องให้การดูแลบุตรคนที่โตกว่า เป็นต้น

2.2 อาชีพสามี

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพสามี กับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด พบว่า อาชีพสามีซึ่งเป็นปัจจัยตัวหนึ่งของปัจจัยทางเศรษฐกิจนั้น คະแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอดของอาชีพ งานบริหาร และอาชีพพนักงาน เสมียน มีคะแนนสูงเท่ากับ 46.42 , 44.59 ตามลำดับ ส่วนอาชีพค้าขายและเกษตรกร กรรมกร มีคะแนนรองลงมา เท่ากับ 42.58, 41.49 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาความสามารถในการอธิบายความผันแปรของการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอดของตัวแปร อาชีพสามี พบว่า อาชีพสามี สามารถอธิบายการแปรผันของระดับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด ได้ค่า $\eta^2 = .182$ แต่เมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นอีก 6 ตัวแปรแล้วกลับพบว่า อาชีพพนักงานเสมียน มีคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอดสูงกว่า (44.29) กลุ่มอาชีพงานบริหาร วิชาชีพ วิชาการ (43.86) อาชีพ เกษตรกร ช่างทำงานงานในโรงงาน กรรมกร (43.31) และอาชีพค้าขาย (43.02) ซึ่งอาชีพ 2 กลุ่มหลังมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม (43.82) เมื่อพิจารณาความสามารถในการอธิบายการผันแปรของการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด พบว่า ลดลง โดยค่า $\beta = .5$ (เมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ แล้ว) และความสัมพันธ์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าตัวแปรอิสระตัวอื่นมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพสามีกับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.7 อยู่ในกลุ่มอาชีพพนักงาน เสมียน มีเพียงร้อยละ 18 ที่เป็น

กลุ่มอาชีพงานบริหาร วิชาชีพ ฯ จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอดของอาชีพพนักงาน เสมียน สูงกว่า อาชีพงานบริหาร ฯ เล็กน้อย แต่ลักษณะที่พบก็อาจสรุปได้ว่า กลุ่มอาชีพงานบริหาร วิชาชีพ ฯ และพนักงาน เสมียน มีลักษณะการทำงานที่มีเวลางานแน่นอนทำให้สามารถให้การดูแลภรรยาได้อย่างสม่ำเสมอ ประกอบกับสถานภาพของอาชีพกับระดับการศึกษาย่อมมีความสัมพันธ์กัน อาชีพที่มีสถานภาพสูงย่อมจะเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูงด้วย สามีในกลุ่มอาชีพนี้จึงสามารถให้การดูแลภรรยาในระหว่างตั้งครรภ์และคลอดได้ดีและเหมาะสมกว่ากลุ่มอาชีพอื่นซึ่งอาจด้วยเหตุผลทางการศึกษามาช่วยเสริม แต่ความแตกต่างดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องจากยังมีตัวแปรอื่น ๆ ที่มีความเด่นชัดและสำคัญกว่าในการกำหนดพฤติกรรมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด

2.3 รายได้สามี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้สามี พบว่า สามีที่มีรายได้สูงกว่าจะมีส่วนร่วมในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอดมากกว่าสามีที่มีรายได้น้อยกว่า กล่าวคือ สามีที่มีรายได้ตั้งแต่ 15,000 บาทขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 47.09 รองลงมาคือ รายได้ 10,000 - 14,999 บาท, 5,000 - 9,999 บาท และต่ำกว่า 5,000 บาท (คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 45.18, 43.42, 40.45 ตามลำดับ) ซึ่งทิศทางของความสัมพันธ์สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\leq .05$ เมื่อพิจารณาความสามารถในการอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามอธิบายได้ค่า $\eta^2 = .211$ เมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นพบว่า สามีที่มีรายได้ตั้งแต่ 15,000 บาทขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 45.15 รองลงมาได้แก่ รายได้ 10,000 - 14,999 บาท, 5,000 - 9,999 บาท และรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท (มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 44.76, 43.75, 41.81 ตามลำดับ) และความสามารถในการอธิบายการผันแปรการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอดลดลง ได้ค่า $\eta^2 = .112$ แสดงว่าตัวแปรอิสระตัวอื่นมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างรายได้สามีกับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด การที่รายได้สามีมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด ซึ่งอธิบายได้ว่า บทบาทสามีตามวัฒนธรรมและประเพณีส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญต่อบทบาทการหาเลี้ยงครอบครัว แม้ในสภาพสังคมปัจจุบันก็ยังยึดถือว่าเป็นบทบาทหลักของสามี โดยเฉพาะในภาวะเศรษฐกิจรัดตัวเช่นนี้เงินเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากขึ้นเนื่องจากเป็นสิ่งที่ตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานและความสะดวกสบายในการดำเนินชีวิตได้ หากหัวหน้าครอบครัวมีรายได้สูงและเพียงพอแก่การใช้จ่ายในครอบครัวก็แสดงว่าภรรยาและสมาชิกในครอบครัวได้รับการตอบสนองในความต้องการขั้นพื้นฐานได้ครบถ้วนและยิ่งรายได้สูงมากเท่าไรก็จะยิ่งแสดงพฤติกรรมการบริโภคที่สะดวกสบายยิ่งขึ้น หาก

สามีมีรายได้น้อยไม่สามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานแก่ภรรยาและสมาชิกในครอบครัวได้ ก็จะเกิดปัญหาในการดำเนินชีวิตและพัฒนาการของครอบครัว ระยะตั้งครรถ์ภาระค่าใช้จ่ายย่อมเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอน สามีที่มีรายได้สูงครอบครัวก็จะไม่ประสบปัญหาทางการเงินแต่ยังสามารถตอบสนองความต้องการของภรรยาได้มากกว่าสามีที่มีรายได้ต่ำซึ่งเงินไม่เพียงพอค่าใช้จ่ายของครอบครัวอยู่แล้ว เมื่อภรรยาตั้งครรถ์ก็จะทำให้ครอบครัวต้องมีภาวะวิกฤติทางการเงิน สามีกลุ่มนี้จึงคำนึงถึงแต่ปัญหาการหาเงินมาใช้จ่ายเพิ่มขึ้นทำให้ความสนใจช่วยเหลือภรรยาขณะตั้งครรถ์ในด้านอื่น ๆ ลดลง

2.4 รายได้ภรรยา

ในส่วนของตัวแปรรายได้ภรรยา ในด้านความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรถ์และคลอด พบว่า ภรรยาที่มีรายได้ 10,000 บาทขึ้นไปมีคะแนนเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง (47.58) รองลงมาได้แก่ รายได้ 5,000 - 9,999 บาท, ไม่มีรายได้, รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท (มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 45.13, 43.45, 41.24 ตามลำดับ) และความสามารถอธิบายการผันแปรของการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรถ์และคลอด มีค่า $e_{1a} = .189$ เมื่อนำตัวแปรลำดับที่ของการตั้งครรถ์ อาชีพสามี รายได้สามี ระดับการศึกษาสามี ความพร้อมในการมีบุตร (ของคู่สมรส) และการแสดงความคาดหวังของภรรยาต่อบทบาทของสามีในระหว่างตั้งครรถ์มาร่วมพิจารณาด้วย ปรากฏว่า ภรรยาที่มีรายได้ 10,000 บาทขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด (44.47) รองลงมาคือ ผู้ไม่มีรายได้, รายได้ 5,000 - 9,999 บาท, รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 44.1, 43.63, 43.25 ตามลำดับ) และเมื่อควบคุมตัวแปรอื่นที่ใช้ในการศึกษาแล้วพบว่า สามารถอธิบายการผันแปรได้น้อยลง (ค่า $\beta = .41$) แต่อย่างไรก็ตามผู้ที่มีรายได้ ตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป ก็มีแนวโน้มของคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรถ์และคลอด มากกว่า ผู้มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ซึ่งถือว่าไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนกลุ่มที่ไม่มีรายได้กลับมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นไปใกล้เคียงกับกลุ่มรายได้ 10,000 บาทขึ้นไปนั้น อาจเนื่องจากความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างคือ ส่วนใหญ่ร้อยละ 39.6 เป็นผู้ไม่มีรายได้, ผู้มีรายได้ 10,000 บาทขึ้นไป มีเพียงร้อยละ 9.8 ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าโดยแท้จริงแล้วผู้ที่ตอบว่าไม่มีรายได้ อาจมีรายได้พิเศษจากทางอื่น หรือเป็นผู้ที่เคยทำงานมีรายได้ก่อนตั้งครรถ์จนตั้งครรถ์ได้ระยะหนึ่งจึงออกจากงานในภายหลัง ทำให้กลุ่มนี้ยังมีรายได้เป็นของตนเอง สำหรับใช้จ่ายตลอดช่วงระยะเวลาในการตั้งครรถ์ อาจถือได้ว่า กลุ่มที่ไม่มีรายได้อาจไม่ใช่ผู้ที่ไม่มีรายได้ที่แท้จริง โดยยังมีผู้ที่มีรายได้บางส่วนร่วมอยู่ด้วย นอกจากนี้อาจอธิบายได้ว่า รายได้ภรรยามีอิทธิพลไม่มากพอในการกำหนดพฤติกรรมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรถ์และคลอด

เนื่องจากตัวแปรอิสระอื่น ๆ มีอิทธิพลมากกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องจากสังคมไทยยังคงเห็นว่าบทบาทการหาเลี้ยงครอบครัวเป็นบทบาททางเพศของผู้ชายที่ครอบครองมาถึงปัจจุบัน ยิ่งในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันบทบาทด้านนี้ยังมีความสำคัญมากขึ้น แม้ว่าครอบครัวไทยปัจจุบันภรรยาต่างก็ช่วยทำมาหาเลี้ยงครอบครัว ภรรยาบางรายอาจมีรายได้มากกว่าหรือเท่ากับสามี แต่รายได้ภรรยาก็ไม่ได้มีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรมสามีในบทบาทเกี่ยวกับการช่วยแบ่งเบาภาระงานภายในครอบครัว จึงทำให้ตัวแปรนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการที่รายได้ภรรยาสามารถอธิบายการผันแปรได้ลดลง แสดงว่าแท้จริงแล้วรายได้ภรรยามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอดน้อยกว่า การที่พบในขั้นต้นว่ารายได้ภรรยาที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอดนั้น เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอิสระตัวอื่น ๆ

2.5 ระดับการศึกษาสามี

เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาสามีของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา จะมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอดสูงกว่ากลุ่มอื่นมาก (โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 47.07) ส่วนสามีที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้เรียน - ประถมศึกษา (โดยมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 43.56 , 40.71 ตามลำดับ) แต่อย่างไรก็ตามผู้ที่มีการศึกษาทั้ง 2 ระดับ กลุ่มหลังจะมีอัตราการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยรวม (43.82) เมื่อทำการควบคุมตัวแปรอิสระตัวอื่นแล้วปรากฏว่าสามีที่มีระดับการศึกษาอุดมศึกษาและมัธยมศึกษาจะมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอดมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เรียน - ประถมศึกษา โดยมีคะแนนเฉลี่ยตามลำดับดังนี้ 45.74, 43.33, 42.36 ผลการวิเคราะห์ความสำคัญของปัจจัยทางการศึกษาปรากฏว่า ปัจจัยทางการศึกษาของสามีสามารถอธิบายการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอดได้ค่า $\eta^2 = .263$ และลดลงโดยมีค่า $\beta = .144$ เมื่อควบคุมด้วยตัวแปรอิสระอื่น ๆ และความสัมพันธ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\leq .001$ การที่ความสามารถในการอธิบายการผันแปรลดลงแสดงว่า ตัวแปรอิสระตัวอื่นมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาสามีกับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาสามีกับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอดมีความสัมพันธ์ทางบวกสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการจัดการ และการนำประสบการณ์ให้คนได้ศึกษาและเรียนรู้อย่างเป็นระบบ การศึกษาในระดับต้นเป็นการศึกษาในเรื่องกว้าง ๆ ทั่วไป เป็นพื้นฐานในการศึกษา

ระดับสูงขึ้นไปที่จะศึกษาเน้นในรายละเอียดเรื่องต่าง ๆ ทำให้คนมีความคิดกว้างไกลได้รู้เห็นและมีประสบการณ์มากหลายด้าน ผู้ที่มีความรู้จะสามารถนำประสบการณ์ความรู้มาใช้แก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมและเป็นผู้ที่มองการณ์ไกลมีเหตุผล สามารถคาดการณ์ผลที่เกิดจากการกระทำนั้นได้ดีกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อยกว่า ดังนั้นสามที่มีการศึกษาสูงจึงมีความพร้อมทางสติปัญญาในการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์การคลอดของภรรยา และรับรู้ว่สิ่งใดก่อให้เกิดประโยชน์ สิ่งใดก่อให้เกิดอันตรายต่อภรรยาและบุตรขณะตั้งครรภ์ จึงสามารถดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอดได้ดีกว่าสามที่มีการศึกษาต่ำกว่า

2.6 ความพร้อมในการมีบุตร (ของคู่สมรส)

เมื่อนำปัจจัยเกี่ยวกับชีวิตสมรส คือ ความพร้อมในการมีบุตร (ของคู่สมรส) มาพิจารณา จะเห็นความสอดคล้องกันว่า คู่สมรสที่มีความพร้อมในการมีบุตรมากกว่าจะมีอัตราการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอดมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\leq .001$ ทิศทางความสัมพันธ์เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ การมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอดจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอื่น (48.64) คู่สมรสที่มีความพร้อมในการมีบุตรระดับมากมีคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด เท่ากับ 45.48 สูงกว่า คู่สมรสที่มีความพร้อมในการมีบุตรปานกลาง และมีความพร้อมในการมีบุตรน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 41.85, 38.86 ตามลำดับ เมื่อทำการควบคุมตัวแปรอิสระตัวอื่นที่ใช้ในการศึกษาปรากฏว่า ลักษณะความสัมพันธ์ยังคงเดิมและยังพบว่าคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอดของคู่สมรสที่มีความพร้อมในการมีบุตรระดับปานกลางและน้อยมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม (โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 42.07, 39.23 ตามลำดับ) ส่วนคู่สมรสที่มีความพร้อมในการมีบุตรระดับมากที่สุดและมาก มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยรวม (โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 47.85, 45.75 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาความสามารถในการอธิบายการผันแปรของการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอดจากตัวแปรความพร้อมในการมีบุตร (ของคู่สมรส) พบว่า ตัวแปรความพร้อมในการมีบุตร (ของคู่สมรส) สามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม ได้ค่า $\eta^2 = .384$ เมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่น ที่ใช้ในการศึกษาอีก 6 ตัวแปร พบว่า ความพร้อมในการมีบุตร (ของคู่สมรส) อธิบายได้ค่า $\beta^2 = .345$ ลดลงเพียงเล็กน้อย แสดงว่าตัวแปรอิสระตัวอื่น 6 ตัวแปรไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการมีบุตร (ของคู่สมรส) กับการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอด โดยอธิบายได้ว่าผู้ที่มีความพร้อมยอมเป็นผู้ที่มีการเตรียมตัวในเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดีแสดงถึงการรับรู้ต่อเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น แต่การรับรู้แสดงออกด้วยการ

ปฏิบัติว่าควรทำอะไร เมื่อไร และเพื่ออะไร มีความมุ่งหวังให้เกิดผลอย่างไร ดังนั้นคู่สมรสที่มีความพร้อมในการมีบุตรมากก็จะเป็นผู้ที่มีการเตรียมตัวเป็นอย่างดี สามีจึงเกิดการเรียนรู้และรับรู้ต่อบทบาทหน้าที่ของบิดาและสามีในขณะภรรยาตั้งครรภ์และคลอด จึงมีพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมในการดูแลภรรยาได้ดีกว่าคู่สมรสที่มีความพร้อมในการมีบุตรน้อยกว่า

2.7 การแสดงความคาดหวังของภรรยาต่อบทบาทของสามีในระหว่างตั้งครรภ์

ในการทดสอบความสำคัญว่า การแสดงความคาดหวังของภรรยาต่อบทบาทของสามีในระหว่างตั้งครรภ์มีอิทธิพลกำหนดการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอดในลักษณะใดพบว่า การแสดงความคาดหวังของภรรยาต่อบทบาทของสามี^๓ มากกว่า จะมีอัตราการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอดมากกว่าด้วย ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ ภรรยาที่แสดงความคาดหวังต่อบทบาทของสามี^๓ ระดับมากที่สุดมีคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอดสูงกว่ากลุ่มอื่น (47.67) รองลงมาได้แก่ การแสดงความคาดหวังของภรรยาต่อบทบาทของสามีระดับมาก, ปานกลาง, และน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 45.17, 43.25, 39.67 ตามลำดับ เมื่อควบคุมตัวแปรอิสระอื่นอีก 6 ตัวแปร พบว่า ลักษณะความสัมพันธ์ยังคงเดิม โดยภรรยาที่แสดงความคาดหวังต่อบทบาทของสามี^๓ ระดับมากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันดังนี้ 47.33, 45.47, 42.55, 40.43 ตามลำดับ และพบว่าภรรยาที่แสดงความคาดหวังต่อบทบาทของสามี^๓ ในระดับปานกลางและน้อย มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยรวม (43.82) ผลการวิเคราะห์ความสำคัญของตัวแปรการแสดงความคาดหวังของภรรยาต่อบทบาทของสามีในระหว่างตั้งครรภ์ปรากฏว่า ตัวแปรนี้สามารถอธิบายการผันแปรของการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอด ได้ค่า $\eta^2 = .295$ แต่เมื่อควบคุมด้วยตัวแปรอิสระ อื่น ๆ แล้ว ความสามารถในการอธิบายการผันแปรลดลงเล็กน้อยเป็นร้อยละ 26.8 หรือแทบจะไม่เปลี่ยนแปลงเลย แสดงให้เห็นว่าการแสดงความคาดหวังของภรรยาต่อบทบาทของสามีในระหว่างตั้งครรภ์มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรภ์และคลอดโดยตัวแปรอิสระอื่นอีก 6 ตัวแปรไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ดังกล่าวเลย ทั้งนี้เป็นเพราะการคงอยู่หรือคงไว้ซึ่งความสมดุลในครอบครัวนั้นสัมพันธ์ภาพของสมาชิกในครอบครัวมีความสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะสามี-ภรรยา คือผู้ที่มีบทบาทหลักในการพัฒนาครอบครัวในระยะต่าง ๆ การพัฒนาครอบครัวในระยะต่าง ๆ นั้นนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงต่อสมาชิกของครอบครัว โครงสร้างครอบครัว บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกครอบครัวซึ่งถือว่าเป็นภาวะวิกฤติในวงจรชีวิตครอบครัว การที่ครอบครัวจะผ่านจากระยะหนึ่งไปสู่ระยะต่อไปของวัฏจักรครอบครัวได้หรือไม่อย่างไรนั้น

สามี-ภรรยาจะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ต่างต้องแสดงบทบาทที่สนับสนุนกันและกัน ซึ่งหมายถึงว่าทั้งสามีและภรรยาต้องแสดงบทบาทได้สอดคล้องกันตามที่คู่ของตนคาดหวังไว้ ในระยะตั้งครรรค์ซึ่งก็เป็นพัฒนาการระยะหนึ่งของครอบครัวแม้จะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับภรรยาเท่านั้น แต่เหตุการณ์ที่เกิดในครอบครัวย่อมส่งผลกระทบต่อสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัวด้วยโดยเฉพาะสามี-ภรรยา ต่างเป็นคู่บทบาทกัน ดังนั้นครอบครัวจะพัฒนาผ่านระยะนี้ไปได้ด้วยดีหรือไม่สามีจึงต้องเป็นผู้ช่วยสนับสนุนภรรยาเป็นหลักใหญ่ ซึ่งทั้งสองฝ่ายต่างต้องสร้างสัมพันธภาพอันดีต่อกัน ปรับปรุงความสัมพันธ์ต่อกัน ต้องสื่อสารให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน แสดงให้อีกฝ่ายรู้ถึงความคาดหวังในบทบาทที่ต้องการเพื่อเป็นแนวทางแก่คู่บทบาทในการปฏิบัติพฤติกรรมที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังเป็นการกระตุ้นให้สามีเกิดการรับรู้และตระหนักในหน้าที่ของตนเองด้วย ดังนั้นภรรยาที่แสดงความคาดหวังต่อบทบาทของสามีในระหว่างตั้งครรรค์และคลอดมาก สามีจึงแสดงการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือดูแลภรรยาได้มากในแนวทางเดียวกัน

จากแบบจำลองวิเคราะห์การจำแนกพหุ (MCA) สรุปได้ว่า ตัวแปรลำดับที่ของการตั้งครรรค์ อาชีพสามี รายได้สามี รายได้ภรรยา ระดับการศึกษาสามี ความพร้อมในการมีบุตร (ของคู่สมรส) และการแสดงความคาดหวังของภรรยาต่อบทบาทของสามีในระหว่างตั้งครรรค์ สามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตาม คือการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรรค์และคลอดของสตรีที่คลอดบุตรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้ร้อยละ 29.7 ($R^2=297$) เมื่อศึกษาถึงสัดส่วนในการอธิบายความแปรปรวนของคะแนนการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรรค์และคลอดจากตัวแปรอิสระทั้ง 7 ตัว โดยพิจารณาจากค่า Beta Square ซึ่งเป็นค่าที่แสดงถึงความสำคัญของตัวแปรอิสระที่ใช้อธิบายความแปรปรวนของคะแนนการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยาระหว่างตั้งครรรค์และคลอดแต่ละตัว ร่วมกับการพิจารณาถึงตัวแปรอื่น ๆ อีก 6 ตัว พบว่าตัวแปรอิสระทั้ง 7 ตัว มีค่าสัดส่วนในการอธิบายตัวแปรตามได้แตกต่างกัน โดยพบว่าอิทธิพลของตัวแปรอิสระตัวใดตัวหนึ่งเพียงตัวเดียวที่มีต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ตัวแปรลำดับที่ของการตั้งครรรค์ รายได้สามี ระดับการศึกษาสามี ความพร้อมในการมีบุตร (ของคู่สมรส) และการแสดงความคาดหวังของภรรยาต่อบทบาทของสามีในระหว่างตั้งครรรค์ และเมื่อทำการควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่น ๆ แล้วพบว่า อิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามมีทั้งที่ลดลงมากและที่ลดลงเพียงเล็กน้อยซึ่งถือว่ามีค่าเท่าเดิม โดยตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามเท่าเดิม คือ ตัวแปรความพร้อมในการมีบุตร (ของคู่สมรส) และการแสดงความคาดหวังของภรรยาต่อบทบาทของสามีในระหว่างตั้งครรรค์ แสดงว่าตัวแปรอิสระตัวอื่นไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรอิสระตัวนี้ ส่วนตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามลดลงมากคือ ลำดับที่ของการตั้งครรรค์ อาชีพสามี รายได้สามี รายได้ภรรยา ระดับการศึกษาสามี ซึ่งหมายความว่า ตัวแปรอิสระตัวอื่น ๆ ที่นำเข้ามาควบคุม

มีผลต่อตัวแปรตาม โดยตัวแปรอิสระแต่ละตัวนี้อาจมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น ๆ ในแบบจำลองเดียวกัน ทำให้ความสามารถในการอธิบายความผันแปรของการมีส่วนร่วมของสามีในการดูแลภรรยา ระหว่างตั้งครรภ์และคลอดลดลง